

Tisztelt Olvasó!

Szeretettel ajánlom figyelmébe az SZTE Móra Ferenc Szakkollégium Móra Akadémia sorozatának hatodik kötetét, mely a 2018. november 30. és december 2. között rendezett II. Móra Kárpát-medencei Interdiszciplináris Szakkollégiumi Konferencia előadásaira épül, az ott elhangzott előadások szerkesztett változata, de a kötetekbe bekerült néhány különösen értékes, elsősorban történelmi és társadalomtudományi kutatás anyaga is.

Hallgatói kezdeményezésre, a fél évszázados múltra visszatekintő Móra Ferenc Kollégium nemes hagyományaira, gazdag és sokszínű programkínálatára, egyetem és városszerte is ismert népszerű előadássorozataira építve hoztuk létre 2011-ben a Móra Ferenc Szakkollégiumot, amely az elmúlt évek aktivitásának, szakmai tevékenységének elismeréseként először 2015-ben, majd 2018-ban újfent elnyerte a 3 évre minősített szakkollégium címet, 2018 márciusától pedig Akkreditált Kiváló Tehetségpont.

A szakkollégium struktúrájában öt tagozatra épül, a humántudományi, a természettudományi, a közgazdaságtudományi és a jogi valamint a pedagógiai tagozat lefedi a szakmai munka minden szegmensét. A tagozatok a kurzusok, konferenciák szervezésében autonómiát élveznek, ugyanakkor a tagozati sokszínűség lehetőséget teremt az interdiszciplinaritásra is. Képzési modellünkben a kurzusok, műhelyek, vitaestek mellett fontos szerepet szánunk hallgatóink tudományos tevékenységének elősegítésére, szorgalmazzuk, hogy kutatásaik eredményeit, módszertanát mutassák be, és vitassák meg hallgatótársaikkal. Ez a cél vezérelt bennünket, amikor létrehoztuk a Móra Akadémiát, amelynek azt a szerepet szántuk, hogy fórumot teremtsen hallgatóink tudományos, szakmai megnyilvánulásaira, és összefogja, koordinálja a szakmai konferenciáinkat. Az Akadémia 2013-ban, a szakkollégium első önállóan szervezett tudományközi belső konferenciáján sikeresen debütált, azóta további tizenhárom országos konferenciának adtunk otthont, a mórás konferenciák az idő haladtával egyre népszerűbbé és színvonalasabbá váltak. Különösen országos bölcsészettudományi konferenciáink vívtak ki rangot maguknak a szakkollégiumi közösség körében, a két évente rendezett eseményen általában 5–6 felsőoktatási intézmény 8–10 szakkollégiumának 30–36 előadóját láthattuk vendégül. Szakkollégistáink körében a természettudományi konferenciáink is népszerűek voltak, de külső szakkollégiumokból már kisebb volt az érdeklődés, míg közgazdaságtudományi konferenciánk az SZTE hallgatói mellett a vidéki szakkollégiumok számára jelentettek vonzerőt. A bölcsészettudományok mellett még politológia tárgyú konferenciáink váltak igazán sikeressé és népszerűvé, az alkalmanként társszervezőkkel (Nézőpont Intézet, NKE Biztonságpolitikai Szakkollégium, Szegedi Politológus Hallgatók Egyesülete, Doktoranduszok Országos Szövetsége Történettudományi-és Politikatudományi Osztály) bonyolított rendezvények országosan is komoly visszhangot és elismerést

váltak ki a hallgatók és a tudományterület ismert kutatói körében. 2019 tavaszi, Szegedi Politológus Hallgatók Egyesületével közösen szervezett „Politikán Innen és Túl – A Politikatudomány és Határterületei” konferenciánkon már 7 felsőoktatási intézmény 29 hallgatója adott elő.

Mára a Móra Ferenc Szakkollégium a Szakkollégiumi Mozgalom meghatározó tagjává vált, az a közel 250 kurzus, szakkurzus, műhelyfoglalkozás, előadássorozat, amelyet az elmúlt években szerveztünk, elősegítette hallgatóink tudományos fejlődését, ismereteinek bővítését. Míg 2013-ban csak 15 olyan szakkollégistánk volt, aki tanulmányai mellett tudományos tevékenységet is folytatott, ez a szám már meghaladja a százat. Három Interkollnak, Szakkollégiumi Nyári Találkozóknak adtunk otthont, képviseltetjük magunkat a Szakkollégiumok Egyeztető Fóruma Minősítést Segítő Bizottságában és delegálunk oktatót a Minősítő Bizottságba, szakkollégiumi találkozót, workshopokat szervezünk, segítünk és mentorálunk határon túli és hazai szakkollégiumokat, tudományos műhelyeket. Úgy gondoljuk, hogy a szakkollégiumoknak fontos szerepe van a tehetséggondozásban, különösen a vidéki felsőoktatási intézmények tehetséggondozásában. Ennek a küldetésnek, filozófiának szellemében álmodtunk egy nagyot, és szerveztük meg 2017 decemberében első interdiszciplináris szakkollégiumi konferenciánkat. A jelentkezők száma és az érdeklődés bennünket is meglepett, ugyanakkor igazolta, hogy szükség van a hasonló rendezvényekre. A két napos, két helyszínen zajló rendezvényünkre 8 felsőoktatási intézmény 17 szakkollégiumának 85 hallgatója jelentkezett. Az előadások színvonala szekcióvezetőink szerint az Országos Diákköri Konferenciákkal vetekedett, nem egy esetben komoly kihívást jelentett megnevezni a szekció különdíjas előadókat.

A 2018 késő őszi II. Interdiszciplináris Szakkollégiumi Konferenciánkra már olyan sokan jelentkeztek, hogy a korábban két naposra tervezett rendezvényt három naposra bővítettük. Ami külön örömünkre szolgált, hogy a határon túlról is többen érdeklődtek a konferencia iránt, végül a magyarországi szakkollégiumok mellett az Újvidéki Egyetem, az Ungvári Nemzeti Egyetem, a Prágai Károly Egyetem (Univerzita Karlova), a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem képviselői is előadták kutatásaikat, így egy színvonalas és hangulatos Kárpát-medencei tudományos szimpóziummá kerekedett a rendezvény. Összességében a háromnapos eseményen 14 felsőoktatási intézmény 19 szakkollégiumának 119 hallgatója adott elő, osztotta meg kutatásai eredményét, vett részt borkóstolókon, kötetlen beszélgetéseken, igazolva a Szakkollégiumi Mozgalom tehetséggondozó, tudománynépszerűsítő és közösségépítő küldetését. Örömmel tapasztaltuk, hogy az elmúlt évekkel ellentétben idén a természettudomány iránt érdeklődő hallgatók is szép számmal jelentkeztek és adtak elő. A három biológus, két informatikus és földrajzos, valamint a fizika, matematika és kémia, vegyészet szekciók igazolták, hogy egy nagyszabású, sok hallgatót megmozgató rendezvényre a természettudósok is fogékonyak. A konferencián szakkollégiumunk múltjához és irányultságához kapcsolódva természetesen idén is a bölcsész előadók voltak többségben, a 29

történész előadó akár egy külön bölcsészkonferenciára is elegendő lett volna, de az irodalmárok is kitettek magukért, ugyanakkor a nyelvészet iránt érdeklődő jelentkezők száma csökkent. A társadalomtudományok az utóbbi években egyre népszerűbbé váltak a jelentkezők körében, ezt a konferencia részvételi arányai is igazolták, főleg a politológusok, pszichológusok és közgazdászok jelentkeztek szép számmal. A 3 napos konferencia a 2019. évi OTDK-ra való felkészülést is kitűnően szolgálta, az előadók közül több mint 30-an értek el 1–3. helyezést a tavaszi Országos Diákköri Konferencián.

A konferenciákon elhangzott előadások sikere, pozitív visszhangja arra ösztökélt bennünket, hogy a legjobb előadások írott, szerkesztett változatát kötetben is megjelentessük. Így indult útjára 2014-ben Móra Akadémia tudományos sorozatunk, amely a szakkollégium névjegyévé vált, és immár a hatodik kötetét tarthatja kezében a tisztelt olvasó. A Móra Akadémia első kötetének megjelenésekor, még kissé aggódva gondoltunk arra, hogy vajon lesz-e annyi vállalkozó kedvű szakkollégistánk az elkövetkező években, hogy a Móra Akadémia évente megjelenő periodikává váljon. A második kötet 2015-ben nemcsak a választ adta meg, hanem egyben utat is mutatott a jövőre. Történt, hogy az Országos Bölcsészkonferenciánk zárásakor kértük, hogy aki szeretné, küldje el előadása írott, szerkesztett változatát, és saját hallgatóink mellett meghívott vendégeink is éltek a lehetőséggel. Így a Móra Akadémia „szakkollégium-közivé vált”, szerzői között pécsi, budapesti, kaposvári, debreceni, kolozsvári szakkollégistákat egyaránt köszönhetünk. Ma már kifejezetten törekedünk arra, hogy a szakmai rendezvényeinken fellépő vendégeink küldjenek tanulmányt a Móra Akadémia köteteibe, úgy gondoljuk a szakkollégiumok közötti együttműködésnek, közös gondolkodásnak, a szakmai produktumok előállításának ez lehet az egyik járható útja.

A Móra Akadémia 6. kötet a konferencia jellegéből adódóan interdiszciplináris, de a Móra hagyományaihoz is igazodva meghatározó a történettudomány és a politikatudomány. A kötetet a történészek dominálják 15 tanulmánnyal, a középkorászok közül a konferencia szinte mindegyik előadója küldött tanulmányt, de a jelenkor kutatóinak többsége is publikálta előadásának anyagát. A témák rendkívül változatosak, régészeti kutatásoktól és a kabar törzsek eredetétől a helynévanyag vizsgálaton át, a 15. századi magyar történelem meghatározó politikai személyiségeinek pályáján keresztül, a reformkori országgyűlésekig; de találkozunk operett-történeti kutatással, tetováló művészzel, orál history-ra épülő tanulmányokkal, és napjainkat is érintő konfliktusokkal (krími annexió). A politológusok és biztonságpolitikusok változatos, végtelenül izgalmas és aktuális témafelvetéseikkel (klímaváltozás, az EU és a V4 egységes hírszerzési potenciálja, a népszavazás előnyei és hátrányai, a szómáliai klánrendszer) teszik a laikusok számára is könnyen befogadhatóvá a kötetet.

A szerzők között többségben vannak a külső szakkollégiumok, szakmai szervezetek képviselői, de a Móra szakkollégistái is hét tanulmánnyal büszkélkedhetnek. Összességében elmondhatjuk, hogy a hatodik kötet

terjedelmével, szakmai színvonalával, feltétlenül kiemelkedik az eddig megjelent Móra Akadémia tanulmánykötetek közül.

A kiadvány tanulmányaihoz mindenkinek jó szórakozást kívánok, remélem a egységesebb tematika előnyévé válik a Móra Akadémia hatodik kötetének, és mindenki talál érdeklődésének megfelelő írást, elemzést. Végül köszönetet szeretnék mondani az SZTE azon oktatóinak, munkatársainak, akik közreműködtek a konferencia szervezésében, szekcióvezetőként értékelték az előadásokat, tanácsaikkal segítették az előadók szakmai fejlődését. Külön köszönet Bíró Gyöngyvérnek, aki formába öntötte, lektorálta, szerkesztette a kötetet, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelőnek és a Nemzeti Tehetség Programnak az anyagi támogatásért, amelynek segítségével a kötet megjelenhetett.

Szeged, 2019. június 19.

Kovács Attila
*a Móra Ferenc Szakkollégium
igazgatója*